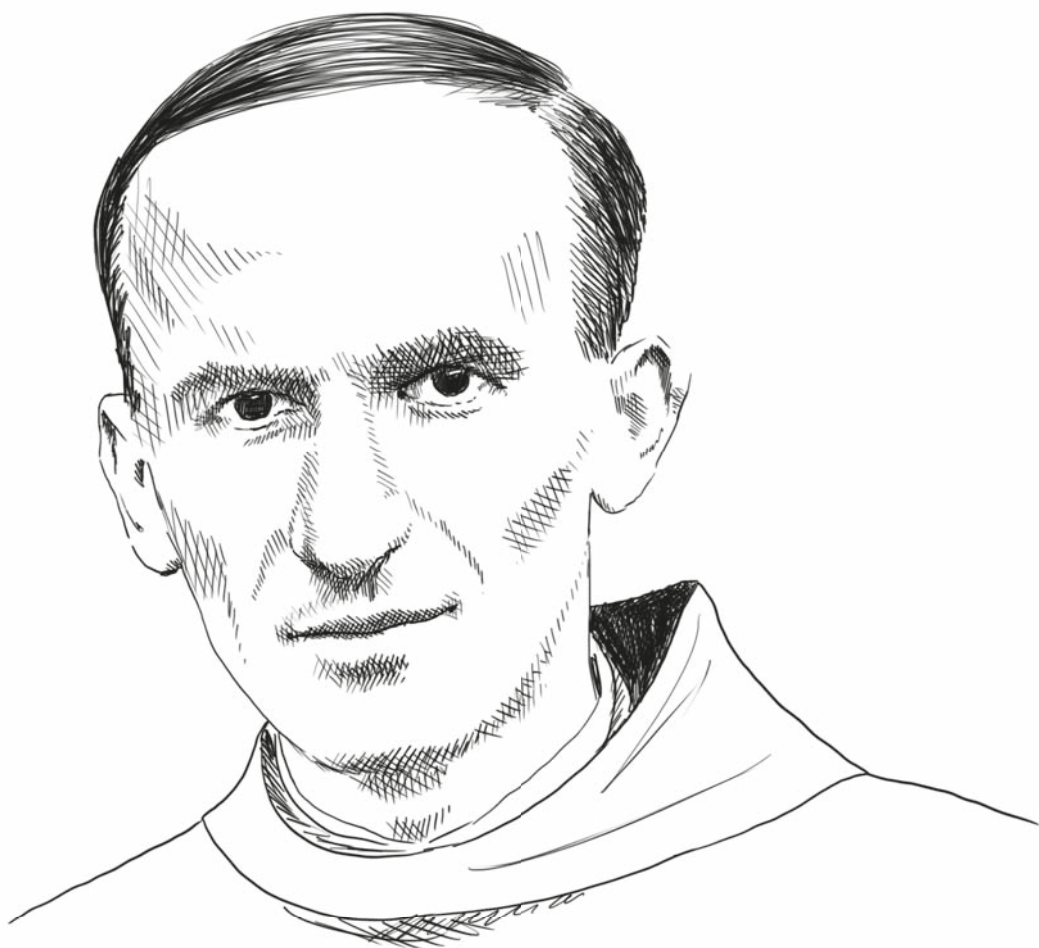

fra Roland Zlopaša

PROFESOR NA ŠIROKOM BRIJEGU

U krševitom hercegovačkom krajoliku, pod širokim nebom posuškoga kraja, u ljeto 1912. godine rodio se fra Roland Zlopaša. Prema izvornim dokumentima roditelji Marko i Ruža istoga su ga dana odnijeli u župnu crkvu, kako bi ga krštenjem prikazali Gospodinu, te su mu tom prilikom nadjenuli ime Mate.

U tom ranom činu predanja kao da se već nazirao smjer njegova života: tih, nenametljiv, ali duboko ukorijenjen u Bogu. Pučku školu završio je u svom rodnom kraju, a potom stupa u franjevačku gimnaziju i sjemenište na Širokom Brijegu. Premda je Gospodin onaj koji poziva, na njegovu je odluku zasigurno utjecao i primjer njegova strica fra Jure Zlopaše, čiji je redovnički i svećenički život bio tiho, ali snažno nadahnuće mladome Mati. U kolovozu 1929. godine, nakon završena šestoga razreda, zajedno s desetoricom braće oblači redovnički habit i prima ime fra Roland.

Oblačenje novaka na Humcu, fra Roland stoji u drugom redu odozgo, drugi slijeva

*Novaci na Humcu uoči jednostavnih zavjeta 3. kolovoza 1930. godine,
fra Roland stoji u srednjem redu u sredini*

Po izlasku iz novicijata položio je svoje prve zavjete te se vratio u školu na Brijeg koju je završio 1932. godine. Uslijedile su godine studija, prvo u Mostaru, a zatim je nakon svećeničkoga ređenja jednu godinu proveo studirajući u Fribourgu, u Švicarskoj, nakon čega je došao u Zagreb te 1937. završio studij bogoslovije. No učenju nikad kraja. Provincija ga je odredila za profesora na Širokom Brijegu te ga tim povodom poslala na studij matematike i fizike, ponovno u Zagrebu. Nakon završetka studija 1943. godine, službeno je određen za profesora matematike na Brijegu kao i drugoga prefekta sjemeništara.

Nažalost, njegova akademska karijera nije dugo potrajala. Ratne okolnosti ubrzo prekidaju nastavu, a fra Roland biva premješten u župu Gorica. Kada i to mjesto biva zahvaćeno ratom, vraća se na Brijeg, ali ni ondje više nema sigurnosti. U siječnju ili početkom veljače 1945. godine, zajedno s dvojicom subrača i dvojicom klerika, povlači se u župu Mostarski Gradac. Ipak, ni to ih nije moglo sačuvati. Dana 6. veljače 1945. partizani su ih povelili sa sobom iz župne kuće te ih ubili u blizini.

O liku fra Rolanda Zlopaše najviše doznajemo iz svjedočanstava onih koji su ga poznavali. Opisuju ga kao čovjeka mirne i blage naravi, asketskoga izgleda i

skromna držanja. Iako je na prvi pogled djelovao povučeno, rado je razgovarao s drugima i bio otvoren i pristupačan. U razgovoru je znao pronaći pravu riječ, a njegove su misli uvijek upućivale na pozitivan smisao života. Redovito je molio brevijar i kronicu te je svoju svećeničku službu vršio savjesno i predano. Kao profesor bio je cijenjen među učenicima: predavao im je matematiku, koju je jasno i strpljivo objašnjavao te je bio pravedan, iako je od učenika tražio trud i rad.

Ono što je kod fra Rolanda posebno zanimljivo jest to da ni njegovi krvnici o njemu nisu mogli ništa lošega reći, čak ni lagati nisu mogli. Tako u jednom UDB-inom izvješću doslovno stoji: „28. Zlopaša fra Leonard (sic!), profesor matematike i fizike. Početkom 1944. godine, došao na Š. Brijeg. Politički se nije isticao jer je bio bolestan. Po oslobođenju ubijen je od strane naših jedinica.“ Ta kratka zabilješka, bez ijedne optužbe, možda je najrečitije svjedočanstvo njegova života.

Gospodine, nauči nas da budemo mirni i strpljivi, otvoreni za bližnje i postojani u dobru. Daj da naše riječi budu istinite i ohrabrujuće, a naše srce slobodno od svake mržnje. Učvrsti nas da i u kušnjama ostanemo vjerni Tebi, sve do kraja. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

fra Bože Tolo

fra Roland na bogosloviji u Mostaru 1934. godine, stoji u srednjem redu treći slijeva

SLUGA BOŽJI FRA ANDRIJA TOPIĆ I 49 BRAĆE

SVJEDOCI VJERE

Zagreb, 2026.